

Startnotysje

Ried : 10 juni 2021
Agindapunt : 8
Status : **BESLUITVORMEND**
Program : Programma 6 - Sociaal Domein
Eardere behandeling : N.v.t.
Portefûljehâlder : Dhr. A. Bouwman
Amtner : Mevr. H. Hemmen
Taheakke : N.v.t.
Saak- en stiknûmer : Z2021-02679 / S2021-13109

Underwerp

Startnotitie inkoopstrategie Wmo en Participatie

Wy stelle jo foar te besluten om:

Te besluten om akkoord te gaan met de voorgestelde procesaanpak om te komen tot een inkoopstrategie Wmo en Participatie.

Koarte gearfetting

In deze startnotitie wordt een procesaanpak voorgesteld om een inkoopstrategie vast te stellen voor de nieuwe inkoop van Wmo en Participatie. De Raad heeft met de vaststelling van het beleidskader Sociaal Domein 2019-2022 aangegeven zich te willen heroriënteren op de huidige wijze van inkoop.

Foech ried / kolleezje:

Met het vaststellen van deze startnotitie geeft de Gemeenteraad akkoord op de voorgestelde procesaanpak en op de stappen die we daarbinnen voorstellen.

De Gemeenteraad heeft vanuit haar kaderstellende rol de bevoegdheid om de inkoopstrategie vast te stellen. Het college van B&W heeft de bevoegdheid om op basis van het vastgestelde kader uitvoering te geven aan de inkoopprocedures (de daadwerkelijk inkoop).

De inkoopstrategie zal begin 2022 gereed moeten zijn, om vervolgens de inkoopprocedure(s) te kunnen opstarten. Er dient namelijk rekening gehouden te worden met een gemiddelde doorlooptijd van 6 tot 9 maanden voor het afronden van een inkoopprocedure.

Ynhâldlik kader

Inleiding

De gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel kopen gezamenlijk de Wmo-maatwerkdienstverlening in. Dit betreft de huishoudelijke hulp, individuele begeleiding, dagbesteding (incl. vervoer) en kortdurend verblijf. De gemeenteraden hebben besloten om de inkoopstrategie voor de Wmo te heroverwegen. In het vastgestelde beleidskader sociaal domein is daarom opgenomen om per 2022 te gaan differentiëren, waarbij niet

langer voor alle diensten volledige gelijke afspraken bestaan met alle aanbieders. Hieraan moet nadere invulling gegeven worden. Tegelijkertijd is er een bezuinigingstaakstelling op het budget van de Wmo-maatwerkvoorzieningen afgesproken van € 200.000, - per gemeente.

De inkoop van dienstverlening in het kader van de Participatiewet loopt voor beide gemeenten in 2023 af. Deze dienstverlening bestaat uit o.a. uit re-integratietrajecten, arbeidsmatige dagbesteding en sociale activering.

Dit biedt een mooie gelegenheid om waar mogelijk de verbinding te leggen. Deze startnotitie beschrijft de procesaanpak om te komen tot een nieuwe inkoopstrategie voor de Wmo en Participatie. Op dit moment is er geen vastgestelde inkoopstrategie voor de inkoop van maatwerkdiensten vanuit beide wetten. Gezien wij meer vanuit een integrale visie willen werken, ook op het gebied van inkoop, willen wij nu tot een inkoopstrategie komen. Uw Raad kan dit op hoofdlijnen vaststellen.

Vastgesteld beleid gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel

Het kader van waaruit de inkoopstrategie zal worden opgesteld staat in het beleidskader sociaal domein. Hierin is de volgende ambitie in het sociaal domein vastgesteld.

De inzet binnen het sociaal domein draagt bij aan de vitaliteit en zelfredzaamheid van al onze inwoners. Wanneer een inwoner dit (tijdelijk) niet zelf kan, staan wij voor resultaatgerichte en kwalitatief goede ondersteuning en zorg.

Om deze ambitie te realiseren werken wij in de komende jaren aan 3 sporen:

1. Versterken sociale basis: startnotitie onlangs vastgesteld, leidt tot nieuwe visie en verdeling van middelen;
2. Doorontwikkeling gebiedsteams: verdere uitwerking van het vastgestelde en nieuwe beleid in het handelen door onze uitvoerende teams;
3. Doorontwikkeling van resultaatgerichte en kwalitatief goede ondersteuning en zorg, deels provinciaal (Jeugd/deel Wmo), deels lokaal (Participatiewet/deel Wmo),

Deze startnotitie gaat over het lokale deel van spoor 3, inkoop van de Wmo-maatwerkvoorzieningen huishoudelijke hulp, begeleiding en kortdurend verblijf. Vanwege de looptijd van de inkoop van de diensten in het kader van de Participatiewet betrekken wij deze inkoop in de op te stellen strategie en leggen we waar mogelijk verbindingen.

Het is belangrijk om hierbij te beseffen dat de zorgmarkt niet zomaar aangepast kan worden. Wel kunnen we als gemeente strengere voorwaarden stellen en kijken naar een andere manier van inkoop. Zo wegen we de keuze af of er doorgegaan wordt met de open house inkoop Sociaal Domein. Deze manier van inkopen biedt een divers aanbod voor onze inwoners en daardoor maatwerk. De huidige raamovereenkomsten lopen stilzwijgend door met uitzondering van de raamwerkovereenkomsten voor diensten in het kader van de Participatiewet (deze kent een looptijd tot 31 december 2022). In de heroriëntatie zullen we ook de ontwikkelingen bij regiogemeenten meenemen.

De onderstaande zaken uit het beleidskader sociaal domein zullen worden betrokken in het proces om te komen tot een nieuwe inkoopstrategie:

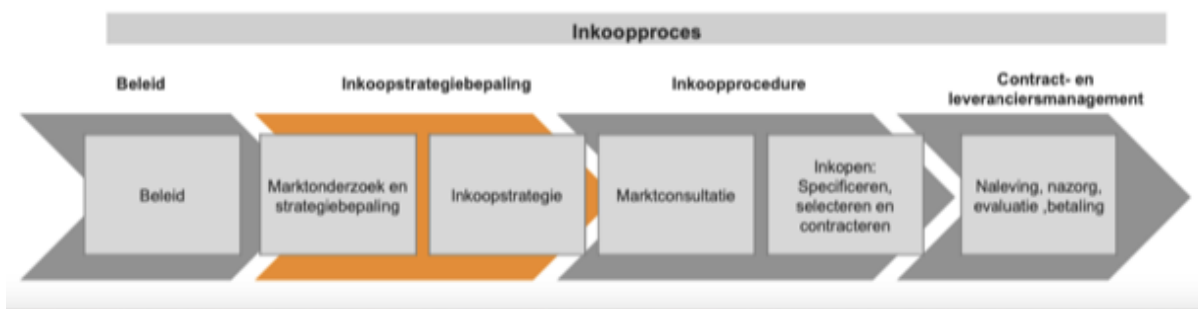
1. Meer sturen op instroom/uitstroom van zorg;
2. Rol van inkoop en contractmanagement duidelijk positioneren;
3. Gedifferentieerde benadering van producten en leveranciers in het sociaal domein toepassen door professioneel opdrachtgeverschap te ontwikkelen;
4. Meer sturen op resultaat en de producten daar goed op inrichten
5. Intensiever sturen, monitoren en contractmanagement toepassen;
6. Onderzoeken samen met andere gemeenten of open house inkoop verlaten moet worden.

7. Gedifferentieerd inkopen van specifieke producten met specifieke resultaten (bijv. wonen- zorg-combinaties).

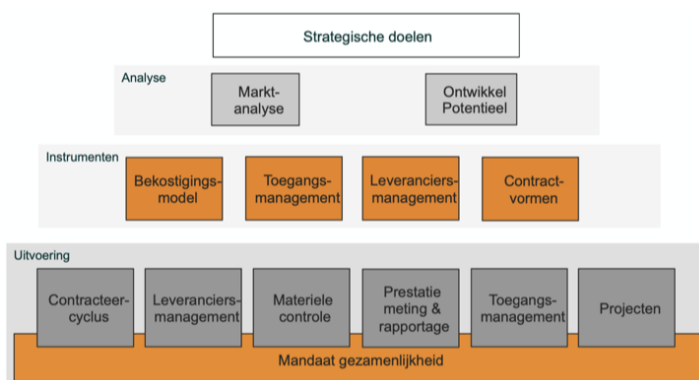
De inkoopstrategie zal leidend zijn in onze wijze van inkopen per 2023. In de tussentijd willen wij wel in goed overleg met zorgaanbieders optrekken hoe wij voor die tijd kunnen starten om de inkoop van bepaalde diensten anders vorm te geven. De huidige inkoopafspraken geven ruimte voor pilots die de zelfredzaamheid van inwoners stimuleren en tot doel hebben het aantal maatwerkvoorzieningen te reduceren.

Toelichting op het inkoopproces

In onderstaande afbeelding worden de verschillende fasen binnen een inkoopproces in beeld gebracht. Voor de Wmo en Participatie betekent dit dat het beleid is vastgesteld en we nu de inkoopstrategie gaan bepalen (zie het oranje vlak in de afbeelding) op basis van de geformuleerde ambitie.

Een inkoopstrategie beschrijft op verschillende onderdelen op welke wijze de inkoop kan bijdragen aan de gewenste verbeteringen. In onderstaande afbeelding wordt inzicht gegeven in de verschillende onderdelen binnen een inkoopprocedure. De inkoopstrategie bestaat uit een *analyse* van de huidige en de gewenste situatie en op de keuze voor de in te zetten *instrumenten* die het best passend zijn om de verbeteringen te kunnen behalen. Vervolgens zal op basis van de inkoopstrategie tot *uitvoering* van de inkoopprocedures worden overgegaan.

In de inkoopstrategie worden een viertal instrumenten uitgewerkt die de gemeente kan inzetten om sturing te geven aan de gewenste resultaten. De instrumenten zijn:

1. Contractvormen
2. Toegangsmanagement
3. Contract- en leveranciersmanagement
4. Bekostigingsmodel

De procesaanpak om te komen tot de inkoopstrategie

De voorgestelde procesaanpak om te komen tot een inkoopstrategie voor de Wmo en Participatie zal bestaan uit een integrale aanpak waar naast de "harde data" (**Tellen**) ook de ervaringsverhalen en waarderingen (**Vertellen**) een belangrijke informatiebron zijn. Het is belangrijk om toe te kunnen werken naar een gezamenlijke duiding en prioritering van gedeelde waarden (waarderingen) en dit uit te schrijven in heldere doelen. Zo ontstaat niet alleen een heldere en eenduidige koers, maar leren betrokkenen elkaars taal te verstaan en draagt de aanpak bij aan een gezamenlijk proces van leren van elkaar.

Om op alle vier onderdelen van de inkoopstrategie informatie op te halen en de vertaling naar de inkoopprocessen te kunnen maken, zullen we een aantal fasen doorlopen. Hieronder een toelichting per fase.

Fase 1 – Analyse van de huidige vertreksituatie en oriëntatie op de gewenste situatie

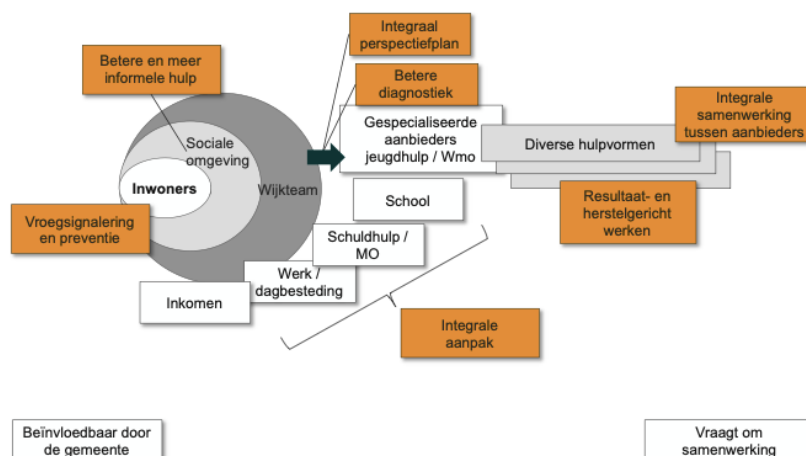
Huidige situatie in beeld

De eerste stap is om te komen tot een goede analyse. Hierbij is het zaak om zicht te hebben op het huidige en toekomstige gebruik van de Wmo (bevolkingsprognose), zicht te hebben op de ontwikkelingen in de uitgaven (op productniveau en aanbieder niveau). Daarnaast is het belangrijk om de waardering van de huidige cliënten, de consulenten en van de aanbieders van het huidige systeem te inventariseren. Dit kan op verschillende manieren vorm krijgen, bijvoorbeeld door het organiseren van verteltafels, interviews, open gesprekken en enquêtes. Voor het ophalen van ervaringen van aanbieders kan gebruik worden gemaakt van het bestaande inkoopnetwerk van aanbieders en de adviestafel (onderdeel van het huidige Open House- inkoopproces). Ook zal in deze stap een oriëntatie plaatsvinden op de ontwikkelingen bij omliggende gemeenten in de regio.

Het is belangrijk om te realiseren dat de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel op verschillende onderdelen al stappen hebben gezet. Zo zijn de strategische doelen opgenomen in het "beleidskader sociaal domein 2019-2022", is er op de uitgaven van de Wmo-maatwerkvoorzieningen al een uitgebreide analyse opgesteld (besproken in de Raad in april 2020) en is het Participatiebeleid geëvalueerd (besproken in de Raad in december 2020). Deze opbrengsten gebruiken we in het proces om te komen tot een nieuwe inkoopstrategie. Ook vindt er nauwe afstemming plaats op de ontwikkelingen in spoor 1 – Versterken sociale basis en spoor 2 – Doorontwikkeling gebiedsteams door met een uitvoeringsprogramma te gaan werken in 2021 en 2022.

Gewenste situatie in beeld

De tweede stap in de analyse is om op basis van de opbrengsten van de huidige situatie, in een interactief proces te komen tot het formuleren van de gewenste situatie (het zogenaamde ontwikkelpotentieel oftewel de veranderopgaven). Om de gewenste situatie in beeld te krijgen brengen we op basis van de input uit de analyse het speelveld in beeld en beschrijven we de onderdelen waarop de gemeente invloed uit kan oefenen. Zie hieronder een afbeelding van het speelveld en de onderdelen waarop de gemeenten invloed uit kunnen oefenen.

Op basis van de ondersteuningsbehoefte van de verschillende doelgroepen (o.a. jongeren, ouderen, gezinnen e.d.) binnen de Wmo en de Participatie wordt in beeld gebracht welk ondersteuningsaanbod nodig is om kwalitatief en resultaatgerichte dienstverlening te kunnen blijven bieden. Ook wordt in beeld gebracht welk ondersteuningsaanbod voorliggend georganiseerd kan worden (in algemene voorzieningen) en welk aanbod op indicatie (maatwerkvoorzieningen) nodig is. Het is in deze stap belangrijk dat de strategische partners van de gemeenten betrokken worden bij het uitwerken van de ketenaanpak op de verschillende doelgroepen. Elke doelgroep kent immers specifieke ondersteuningsbehoeften.

De gewenste verbeteringen die hieruit naar voren komen, zullen worden verwerkt tot veranderopgaven. Door de veranderopgaven uit te werken in heldere doelen en randvoorwaarden wordt inzichtelijk gemaakt aan welke knoppen de gemeente kan draaien om tot de gewenste resultaten te kunnen komen.

Fase 2 - Formuleren en prioriteren veranderopgaven

De opbrengsten uit de analyse worden opgeschreven in een conclusie op de gewenste veranderopgaven. Het is de verwachting dat er op meerdere onderdelen veranderopgaven nodig/gewenst zijn. Er zal daarom een duidelijke prioritering worden aangebracht.

De conclusie en de voorgestelde prioritering zullen we informierend bespreken met de adviesraden sociaal domein, de colleges en de gemeenteraden. Op basis van de input uit deze bijeenkomsten zal er een definitieve conclusie op de analyse worden opgesteld.

Fase 3 – Opstellen inkoopstrategie

In deze fase worden de uitkomsten uit de conclusie van de analyse vertaald naar de vier onderdelen van de inkoopstrategie (bekostigingsmodel, contractmanagement, toegang en contracten). In de inkoopstrategie wordt nader uitgewerkt welke contractuele afspraken met welke partijen nodig zijn om de gewenste verbeteringen te bewerkstelligen. We werken afspraken uit over de kwaliteit en over de levering van de ondersteuningsdiensten. Ook werken we uit welke rol hierbinnen nodig is van de toegang en welke faciliteiten en randvoorwaarden nodig zijn. Inzake contract-leveranciersmanagement werken we uit op welke wijze sturing en monitoring gaat plaatsvinden om toe te zien op de kwaliteit van de geleverde zorg en op de effectiviteit van de geboden ondersteuning. Als laatste onderdeel werken we uit hoe de gemeenten wensen te betalen voor de geleverde diensten. Welke financiële prikkels gaan we opnemen.

In de inkoopstrategie zullen de passende inkoopprocessen worden beschreven. Afhankelijk van de uitkomsten uit het voorgaande traject zullen er meerdere inkoopprocessen worden beschreven om tot een gedifferentieerde inkoop te komen.

De conceptversie van de inkoopstrategie zullen we opiniërend bespreken met de adviesraden/cliëntenraad sociaal domein, de colleges en de gemeenteraden. Op basis van de input uit deze bijeenkomsten zal er een definitieve inkoopstrategie worden opgesteld.

Prosedureel

Bij de inhoudelijke toelichting is aangegeven welke partijen in het proces betrokken zullen worden. Hieronder is in de planning ook de rol van de Colleges van B&W en de Gemeenteraden en Adviesraden/cliëntenraad Sociaal Domein opgenomen.

De planning

<i>Fasering</i>	<i>Positie College en Raad (incl. adviesraden)</i>	<i>Gerealiseerd per:</i>
Instemmen met de procesaanpak	Besluitvormend	Juni 2021
Fase 1 Analyse		September 2021
Analyse op huidige situatie		
Analyse op gewenste situatie		
Fase 2 Formuleren veranderopgaven	Informerende bijeenkomst	Oktober 2021
Fase 3 Opstellen inkoopstrategie		
Opstellen concept-inkoopstrategie	Opiniërende bijeenkomst	November 2021
Oplevering definitieve inkoopstrategie	Besluitvormende bijeenkomst	
	Adviesraden/cliëntenraad sociaal domein	December 2021
	Colleges van B&W	Januari 2022
	Gemeenteraden	Februari 2022

Finansjeel kader

De kosten voor het komen tot de inkoopstrategie kunnen uit de bestaande middelen worden gedekt.

Kommunikaasje

In het proces om te komen tot de inkoopstrategie zijn veel communicatiemomenten omschreven in het proces. De rollen van de verschillende partijen en de planning is al aan bod gekomen. Afhankelijk van de uitkomst van het proces, de inkoopstrategie zelf, zal verdere communicatie worden bepaald

Burgum 28 april 2021

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

mevr. H.M. van Gils

dhr. drs. L.J. Gebben

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 28 april 2021,
punt nummer: 8;

Beslút:

Te besluiten om akkoord te gaan met de voorgestelde procesaanpak om te komen tot
een inkoopstrategie Wmo en Participatie.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente
Tytsjerksteradiel van 10 juni 2021.

de griffier

de voorzitter

dhr. O.E. de Vries

dhr. drs. L.J. Gebben